

Působení (vliv)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2009](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2009](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 21. 1. 2009
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 21. 1. 2009

Působení (vliv)

O „působení“ a „působnosti“ můžeme mluvit tenkrát, když nějaká „reakce“ toho či onoho „objektu“ je nezbytná a nutná. Protože však tato věta obsahuje výrazně sporné momenty, je zapotřebí vše vyložit důkladněji. Především: proč tu mluvíme o „objektu“, který jak by musel „reagovat“? Každá reakce je přece akcí, a to akcí nějakého subjektu, zatímco objekt žádné skutečné „akce“ – a tudíž ani „reakce“ – není přece schopen. Klasickým již příkladem je chování koulí na kulečnickové stole: narazí-li koule A do koule B, „reaguje“ koule B tím, že se dá do pohybu, ačkoli předtím stála. Nechme stranou podrobnosti, na které jsou soustředěni sami hráči (jejich aktivita a způsob hry). Vše vypadá tak, jako by se obě koule chovaly jako „subjekty“; my však víme, že to žádné skutečné subjekty nejsou, neboť nemají žádné aktivní „jádro“, které by ustavovalo, udržovalo a eventuálně dokonce posilovalo a zintenzivňovalo jejich vnitřní integritu. „Síly“, které udržují obě koule „pohromadě“, mají jen „setrvačnou“ povahu, dojde-li k nějakému narušení nebo poškození koule, nejsou schopny žádné opravy ani nápravy.

(Písek, 090121-1.)